

Aan: De voorzitter van het SOD
d.t.v. de secretaris
Postbus 556
2501 CN DEN HAAG

datum
9 maart 2021

ons kenmerk
CBB/2021.12071

uw kenmerk

onderwerp
Vaccinatie COVID-19

Geachte voorzitter,

Op 26 februari 2021 bood u ons de tijdelijke ministeriële regeling vaccinatie COVID-19 aan. In uw aanbiedingsbrief vraagt u ons, ondanks de opschorting van het overleg, een opvatting kenbaar te maken ten aanzien van deze tijdelijke regeling.

U kiest er om uw moverende redenen voor om te komen tot een (aparte) ministeriële regeling naast de al bestaande Regeling Immunisatie militairen 2002. Wij begrijpen die keuze. Zij illustreert echter dat de bestaande wet- en regelgeving, die in de kern dateert uit de jaren vijftig van de vorige eeuw, dringend aan een heroriëntatie toe is. Wij zouden graag met u te zijner tijd daarover het gesprek willen aangaan.

De thans voorliggende regeling maakt het mogelijk dat militairen onder omstandigheden verplichtend kunnen worden gevaccineerd.

De Nederlandse grondwet beschermt de integriteit van het lichaam. Daarop kan alleen bij wet een uitzondering worden gemaakt. Dat doet de Wet immunisatie militairen en de voorgestelde regeling geeft daaraan een nadere invulling.

Het bestaan van deze wettelijke uitzonderingsmogelijkheid moet echter in zijn context worden gezien. Het vormt geen vrijbrief om militairen onbepaald en naar believen te vaccineren.

Uitgangspunt is en blijft – ook voor de militair – de bescherming van de lichamelijke integriteit. Wij sluiten dan ook vol overtuiging aan bij het advies dat door de commissie van deskundigen immunisatie militairen is uitgebracht. Vrijwilligheid moet het leidend uitgangspunt zijn.

Wij kunnen ons voorstellen dat onder omstandigheden toch tot verplichte vaccinatie moet worden overgegaan. Maar ook dan geldt dat dit tot een minimum aantal gevallen beperkt moet zijn. Niet alleen omdat dit past bij de zwaarste bescherming die de Nederlandse wetgeving kent, de grondwettelijke, maar ook omdat er onduidelijkheid bestaat over de lange termijneffecten, omdat de werkzaamheid van de beschikbare vaccins verschillend is en zeker geen 100% bedraagt, etc. en niet te vergeten draagvlak bij velen ontbreekt. Waarschijnlijk is daaraan mede de nieuwe techniek die bij sommige vaccins wordt gebruikt debet.

Over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het defensiepersoneel moeten wij overleg voeren. Dat kan wat ons betreft, gelet op de bijzondere situatie, bij hoge uitzondering in de verre van optimale vorm die u voorstelt. Wij hoeven echter geen overeenstemming te bereiken. Wij volstaan dan ook met het meegeven van vorenstaande. Daaraan willen wij echter nog het volgende toevoegen. Wij zijn ervan overtuigd dat in de defensieorganisatie een beweging op gang zal komen, die haaks staat op eerder omschreven uitgangspunten. Er zal een druk – al dan niet ingegeven door bedrijfsvoeringsoverwegingen – ontstaan, die afbreuk doet aan de keuzevrijheid. Wij roepen u op daar weerstand tegen te bieden en vaccinatie uitsluitend verplichtend op te leggen in de wettelijke context.

De wettelijke regeling voorziet in bezwaarmogelijkheden bij gewetensbezwaren of bezwaren van medische aard. Mede gelet op alle relevante adviezen, roepen wij u op breder ruimhartig om te gaan met militairen die van vaccinatie (willen) afzien. Ruimhartig kan onder andere inhouden dat in de bedrijfsvoering oplossingen worden gezocht of dat een beroep gedaan wordt op anderen. Ruimhartig betekent ook dat in voorkomend geval terughoudend sanctionerend wordt opgetreden.

Met vriendelijke groet,

J.H. van Hulsen
Overlegvertegenwoordiger AC

